



Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo



Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORT I AUDITIMIT

PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE PËR QËLLIME TË VEÇANTA PËR PROJEKTIN "KONKURUESHMËRIA DHE GATISHMËRIA PËR EKSPORT"

PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2019

*Auditim në bazë të marrëveshjes për projektin e financuar nga mjetet e
ndara prej Bankës Botërore*

Prishtinë, gusht 2020

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Republikës së Kosovës.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë llogaridhënien e institucioneve publike, duke ofruar bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate të audituar. Në këtë mënyrë, ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Ky auditim është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit, si dhe me praktikat e mira evropiane.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur për opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore për projektin “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport”, në konsultim me Ndhimës Auditorin e Përgjithshëm *Vlora Spanca*, e cila e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti është rezultat i auditimit të kryer nga *Arben Selimi* (udhëheqës ekipi) dhe *Armin Bushati* (anëtar i ekipit), nën menaxhimin e Drejtorit të Departamentit të Auditimit *Fatlinda Ramosaj*.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit	6
1 Opinion i auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore për qëllime të veçanta	7
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA-ja	9
Shtojca II: Pasqyrat financiare vjetore	12
Shtojca III: Letër konfirmimi	24

Përmbledhje e përgjithshme

Raporti përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Pasqyrave Financiare Vjetore (PFV) për Qëllime të Veçanta për projektin “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport” për vitin 2019, i cili e përfshin Opinionin e Auditorit të Përgjithshëm. Ekzaminimi i Pasqyrave Financiare për qëllime të veçanta për vitin 2019 është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA).

Auditimi ynë është fokusuar në:



Niveli i angazhimit për të kryer auditimin është përcaktuar varësisht nga cilësia e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë (tutje MTI) dhe nga Njësia Koordinuese e Projektit (më tutje NjKP).

Konkluzionet

Pasqyrat Financiare Vjetore të projektit “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport” për vitin 2019, për Qëllime të Veçanta, *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale.

Menaxhimi financiar dhe kontrolli në përgjithësi dëshmon një proces të mirë të rishikimit dhe siguri në zbatimin e legjislacionit dhe proceseve tjera të kontrollit. Megjithatë, nuk është hartuar plan për zbatimin e rekomandimeve të dhëna në letër menaxhment për vitin 2018. Edhe pse nuk kishte plan të veprimit, NjKP kishte ndërmarrë veprime për adresimin e disa rekomandimeve. Katër rekomandime ishin zbatuar ndërsa gjashtë nuk ishin zbatuar.

Çështjet e ndërlidhura me zbatimin e rekomandimeve i kemi paraqitur në Letër Menaxhment të përgatitur krahas raportit të auditimit.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm¹

Opinion i pamodifikuar me Theksim të çështjes

Pasqyrat Financiare Vjetore për Qëllime të Veçanta, *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen tuaj, për faktin që Pasqyrat Financiare janë përgatitur në përputhje me kornizën për qëllime të veçanta dhe për pasojë pasqyrat financiare nuk mund të përdoren për një qëllim tjetër.

Më gjerësisht shih kapitullin 1 të këtij raporti.

Përgjigja e menaxhmentit në auditimin 2019

Ministri është pajtuar me gjetjet dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë të gjitha rekomandimet e dhëna.

Zyra Kombëtare e Auditimit vlerëson bashkëpunimin e menaxhmentit dhe personelit të Ministrisë gjatë procesit të auditimit.

¹ Shtojca I, shpjegon llojet e opinioneve, sipas SNISA-ve

Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA) në bazë të marrëveshjes/kontratës me Bankën Botërore, është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë. Ky auditim përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave të tjera financiare, me sa vijon:

- Nëse pasqyrat financiare për qëllime të veçanta japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të gjitha fondet e jashtme janë përdorur në përputhje me kushtet e marrëveshjeve përkatëse të financimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në zbatim për fondet e ndara nga Banka Botërore;
- Nëse pasqyrat financiare janë në pajtim me kërkesat e marrëveshjes ndërmjet Republikës së Kosovës përfaqësuar nga Ministri i Financave dhe Asociacionit Ndërkombëtar për Zhvillim²;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm; dhe
- Nëse janë ndërmarrë veprimet e duhura për zbatimin e rekomandimeve të auditimit.

Auditimi është bazuar në vlerësimin e rrezikut. Kemi analizuar veprimtarinë e Projektit Konkureshmëria dhe Gatishmëria për Eksport, nivelin e mbështetjes në kontrollet menaxheriale për të përcaktuar nivelin e testeve të hollësishme, që janë të nevojshme për të siguruar dëshmitë dhe që e mbështesin opinionin e AP-së.

Procedurat kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale, si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në masën që i kemi konsideruar të nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Gjetjet e auditimit nuk duhen të konsiderohen si një pasqyrë gjithëpërfshirëse e dobësive që mund të ekzistojnë apo e të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që janë aplikuar.

Në raport do të vendosen gjetjet që janë pjesë e opinionit për pasqyra financiare. Ndërsa gjetjet që kanë të bëjnë me aspektin e menaxhimit financiar, funksionimit të kontrollit të brendshëm dhe çështjet e pajtueshmërisë do të përmbliidhen në letrën për menaxhment.

² ANZH - numri i kredisë - 6035-XK - Financuar nga Banka Botërore.

1 Opinioni i auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore për qëllime të veçanta

Ne kemi kryer auditimin e pasqyrave financiare për qëllime të veçanta për projektin “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport” për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2019, në përputhje me Ligjin e ZKA-së dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit. Ky auditim merr parasysh pajtueshmërinë me kërkesat për raportim konform marrëveshjes si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në pasqyra financiare.

Opinion i pamodifikuar me theksim të çështjes

Ne kemi audituar pasqyrat financiare për qëllime të veçanta të projektit të financuar nga Banka Botërore “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport”, për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2019, i cili përfshinë një përmbledhje të burimit të fondeve dhe shpenzimeve të realizuara, pasqyrën e aplikimeve për tërheqjen e fondeve dhe shpalosjet.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare për qëllime të veçanta në lidhje me projektin “Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport” për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2019, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kërkesat për raportim në marrëveshjen në mes të palëve, duke respektuar parimet e kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa ‘Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare’. Në përputhje me SNISA-t 10 dhe 30, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve, ZKA-ja është e pavarur nga Projekti Konkurueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Theksimi i çështjes – Baza për kontabilitet

Ne tërheqim vëmendjen tuaj, për faktin që Pasqyrat Financiare për qëllime të veçanta janë përgatitur në përputhje me kornizën për qëllime të veçanta dhe për pasojë pasqyrat financiare nuk mund të përdoren për një qëllim tjetër. Këto pasqyra janë përgatitur që t’i ndihmojnë MTI-së për të plotësuar kërkesat nga Banka Botërore.

Opinionin jonë nuk është i modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave të ngarkuar me qeverisje

Menaxhmenti i MTI si zbatues i projektit si dhe Drejtori i NjKP janë përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë dhe të vërtetë të Pasqyrave Financiare për qëllime të veçanta, konform marrëveshjes së nënshkruar në mes Republikës së Kosovës përfaqësuar nga Ministri i Financave dhe Asociacionit Ndërkombëtar për Zhvillim, këto informata përbëhen nga Pasqyra e Fondeve dhe Përdorimi i Tyre si dhe nga Pasqyra e tërheqjes së Fondeve dhe shpalosjet.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për pasqyrat financiare për qëllime të veçanta në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kërkesave etike, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmban keq-deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim i kryer në pajtim me SNISA-t do të zbuloj çdo keq-deklarim material që mund të ekzistoj. Keq-deklarimet mund të rezultojnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në pasqyrat financiare për qëllime të veçanta. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq-deklarimet materiale në PVF, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiarë për qëllime të veçanta nga MTI, në mënyrë që të dizajnoj procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përlllogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të raportit financiar.

Ne komunikojmë me menaxhmentin e entitetit të audituar në lidhje me fushëveprimin, kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Raporti i auditimit publikohet në webfaqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si sensitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA-ja

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pamodifikuar** nëse arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare janë përgatitur në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi përmbajnë keqdeklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinion në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit arrin në përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se Pasqyrat Financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse Pasqyrat Financiare përmbajnë keqdeklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në Pasqyrat Financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale, por nuk janë përhapur në Pasqyrat Financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi Pasqyrat Financiare kanë mundur të jenë materiale, por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në Pasqyrat Financiare.

155. Auditori duhet të japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi Pasqyrat Financiare kanë mundur të jenë, edhe materiale, edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi Pasqyrat Financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë Pasqyrat Financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragraf të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhen t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në Pasqyrat Financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të Pasqyrave Financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në Pasqyrat Financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Pasqyrat financiare vjetore

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit number 6035 - XK)

(P152881)

Financial Statements

for the year ended December 31, 2019

Content

Financial Statements of the project	Page
• Statement of Sources and Uses of Funds for the year ended 31 December 2019	1
• Notes to the Financial Statements as at and on 31 December 2019	2-11
<i>Supplementary schedule to the Financial Statements:</i>	
• Accumulated statement of expenditures for the period from 18 May 2018 (inception date) up to 31 December 2019	i - ii

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit No. 6035 - XK)

Statement of Sources and Uses of Funds
for the year ended December 31, 2019
(in EUR unless otherwise stated)

	Notes	Year ended on December 31, 2019	Period from May 18, 2018 to December 31, 2018	From May 18, 2018 (Inception date) to December 31,2019
Sources of Funds:				
IDA Credit No. 6035 - XK funding	4	141,592.24	0.00	141,592.24
Temporary advances by Government of Kosovo	5	85,856.15	49,003.90	134,860.05
Total Sources of Funds		227,448.39	49,003.90	276,452.26
Uses of Funds:				
Grants		-	-	-
Goods	6	(65,728.20)	(4,293.00)	(70,021.20)
Consulting services	7	(129,248.78)	(27,588.45)	(156,837.03)
Training and workshop	8	(7,076.85)	(7,681.99)	(14,758.84)
Incremental operating costs	9	(25,394.56)	(9,440.46)	(34,835.22)
Total Uses of Funds		(227,448.39)	(49,003.90)	(276,452.29)

The Statement of Sources and Uses of Funds is to be read in conjunction with the notes set out on pages 2 to 11 and forming an integral part of the financial statements.

The financial statements of the Competitiveness and Export Readiness Project (IDA Credit No.6035) were authorised for issue by the management of the Project under Ministry of Trade and Industry July 2019, and signed on its behalf by:


Gazmend MEJZINI
Project Coordinator


Adile OSMANI
Financial Management Officer

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit number 6035 - XK)

Notes to the financial statements
As at and for the year ended on 31 December 2019
(in EUR unless otherwise stated)

I. General

The Financing Agreement for the Competitiveness and Export Readiness Project (CERP) (IDA Credit number 6035 - XK)- (the "Project"), was signed between the International Development Association ("Association") and the Republic of Kosovo on August 2, 2017 and became effective on date May 18, 2018. The financing amount available to finance project activities is EUR 14,300.000. The closing date is October 30, 2022.

At the commencement of the Project, the Government of Kosovo (the "Recipient") established a Project Implementation Unit ("PIU") within Ministry of Trade and Industry to implement, monitor, control and completes the operation of the Project.

At 31 December 2019, the Project had 8 employees.

Project Description

The objective of the Project is to assist the Recipient in supporting product certification for export markets, strengthening the capacity of export-oriented firms and reducing the cost of business inspections.

The Project consists of the following parts:

Part 1. Enhancing Business Environment and Export Readiness

A. Supporting international recognition of National Quality Infrastructure ("NQI")

Provision of goods and technical assistance to improve, and obtain international recognition of, the Recipient's NQI, by specifically:

- (i) supporting the Kosovo Metrology Agency ("KMA") to upgrade selected metrology laboratories, train its staff to use the newly procured equipment, and build its staffs capacity to improve traceability and inter-laboratory comparisons;
- (ii) supporting the Kosovo Accreditation Directorate ("KAD") and Kosovo Standardization Agency to enhance their information technology systems with respect to data interoperability and exchange, and to facilitate their access to information on standards and test results, and, specifically for KAD, to accredit laboratories in line with international best practice; and
- (iii) supporting the establishment of an NQI Committee ("NQIC") with private sector participation and improving public awareness of international standards and harmonization requirements.

B. Supporting Small and Medium Enterprises ("SMEs ") to improve export readiness

- (i) Establishment and administration of a Matching Grant program; and
- (ii) Provision of Matching Grants to provide technical assistance to Selected SMEs with export potential to carry out Matching Grant Subprojects that (a) implement international standards and receive certifications required for export markets, and (b) gain access to business development services.

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements

for the year ended 31 December 2019

(in EUR, unless otherwise stated)

I. General (continued)

C. Reforming business inspections system

Reforming the Recipient's business inspections system by reducing the administrative burden to businesses and improving the efficiency and effectiveness of inspection services, through the provision of:

- (i) an electronic inspector data management system;
- (ii) a business inspection interoperability data exchange system;
- (iii) equipment for inspectors to conduct field analyses, sampling and evidence gathering; and
- (iv) support for institutional set-up and capacity building for inspectors.

Part 2. Project Implementation and Coordination Support

Provision of goods, services, Training and Operating Costs in support of Project implementation and coordination, including the provision of equipment and of technical assistance in Project management, coordination, and fiduciary and monitoring and evaluation functions.

IDA Credit No. 6035 – XK

The following table specifies the categories of Eligible Expenditures that may be financed out of the proceeds of the Financing ("Category"), the allocations of the amounts of the Financing to each Category, and the percentage of expenditures to be financed for Eligible Expenditures in each Category:

Category	Amount of the Credit allocated (expressed in EUR)	Percentage of expenditures to be financed
1) Goods, non-consulting services, consultants' services for the project except for Part 1.B(ii)	12,000,000	100%
2) Part 1.B(ii) of the Project	2,300,000	100%
Total	14,300,000	

Project restructuring

The project was restructured on June 1, 2020, following the Government of Kosovo submitted a request letter to restructure the project in response to firms' needs posed by the COVID-19 crisis. Based on this request, all remaining activities under the National Quality Infrastructure subcomponent were cancelled along some activities under the inspections system subcomponent, and the remaining funds from those subcomponents were reallocated to the matching grants activity; In addition the scope and outreach of the matching grants scheme was expanded in respond to firms' needs. The above project description relates to the project before restructuring.

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit number 6035 - XK)

Notes to the financial statements

As at and for the year ended on 31 December 2019

(in EUR unless otherwise stated)

2. Basis of preparation

The special purpose financial statements of the project for the year ended December 31, 2019 have been prepared for the purpose of complying with the provisions of the Project's objectives, the World Bank guidelines and terms and conditions of the IDA Credit no. 6035 - XK.

The special purpose financial statements comprise the Statement of Sources (Cash Receipts) and Uses (Payments); the Statement of Expenditure used as the basis for the submission of withdrawal applications for the year ended December 31, 2019 and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

The Cumulative Statements of Expenditures used as the basis for the submission of *withdrawal applications* for the period from inception on May 18, 2018 till December 31, 2019 are presented as supplementary schedules. Cumulative information on receipts and disbursements from the Project's inception date till December 31, 2019 is presented in the Statement of Sources and Uses of Funds for information purposes only.

The special purpose financial statements have been prepared in accordance with cash basis IPSAS - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting. On this basis, income is recognised when received rather than when earned and expenses are recognised when paid rather than when incurred. Accordingly, direct and indirect payments of the Project's expenses, which are made from the proceeds of the Grants & Credit, are recognised as sources and uses of funds at the time the payment is made.

The special purpose financial statements are presented in Euros ("EUR"), unless otherwise stated.

3. Summary of significant accounting policies

A summary of significant accounting policies underlying the preparation of the Project's financial statements is presented below.

3.1 Foreign currency transactions

The project accounts are maintained in Euros ("EUR") the legal currency of Kosovo. The Project deals predominantly in EUR, while the foreign currencies the Project deals with Euro ("EUR")

Initial credit amount are maintained at the historical exchange rates. The project translates the undrawn credit balance at the rates in effect on the year end. The exchange rates in effect as at 31 December 2019 and 2018 were as follows:

Currency	2019	2018
USD/ XDR	0.72	0.72
XDR /USD	1.38	1.39
EUR /XDR	0.80	0.82
XDR /EUR	1.23	1.21
EUR/ USD	1.12	1.14

3.2 Recognition of income and expenses

Income is recognised when received rather than when earned, and expenses are recognised when paid rather than when incurred.

3.3 Taxation

The Project is not exempt from Value Added Tax (VAT) and Custom Duties for the credits part. The local employees of the project are liable for personal income tax and social security contributions.

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
for the year ended 31 December 2019
(in EUR, unless otherwise stated)

4. IDA Credit No. 6035 - XK funding

IDA Credit funding is composed as follows:

Funding	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
Reimbursements	141,592.24	0.00
Total	141,592.24	0.00

5. Temporary advances received by government of Kosovo

The temporary advances received by Government of Kosovo are composed as follows:

Funding	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
Government funds of the beginning of the period	49,003.90	-
Project eligible expenditures paid from Governments Funds	227,448.39	49,003.90
Reimbursements from IDA Credit (note 4)	(141,592.24)	-
Movement during the period	85,856.15	49,003.90
Government funds at the end of the period	134,860.05	49,003.90

6. Goods

Expenditures for goods are detailed as follows:

Item	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
IT Equipment for PIU Staff	2,424.20	4,293.00
Official vehicles	59,700.00	-
Office furniture	994.00	-
Other equipment	2,610.00	-
Total	65,728.20	4,293.00

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
for the year ended 31 December 2019
(In EUR, unless otherwise stated)

7. Consultant services

Consultant services are detailed as following:

Item	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
PCU Staff net salaries	72,893.04	23,668.05
Personal income tax for PCU staff	6,349.34	1,685.40
Employee pension contribution for Project staff	4,647.02	1,117.50
Employer pension contribution for Project staff	4,647.02	1,117.50
Independent Selection Committee members	15,825.00	
CS-GM Architecture Design	24,887.50	
Total	129,248.78	27,588.45

8. Training

Expenditures for training are detailed as follows:

Item	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
PIU and MTI staff participation on Study Tour in Turkey	-	6,642.46
PIU staff participation on procurement training in Budva	-	1,039.53
Workshop for Matching Grants	1,522.79	-
Visit of Metrology Institute in Tirana	487.69	-
Workshop for first and second meeting of Selection Committee	3,224.12	-
Metrology Conference in Paris -Gazmend Mejjini	1,842.25	-
Total	7,076.85	7,681.99

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
for the year ended 31 December 2019
(in EUR, unless otherwise stated)

9. Incremental operating costs

Expenditures for Incremental operating costs are detailed as follows

Item	Year ended December 31, 2019	Year ended December 31, 2018
Cost for translation services	1,932.30	351.46
Cost for advertisements	2,730.00	240.00
Telecommunication costs	3,820.00	1,820.00
Office Supplies –IT Equipment	-	1,590.00
Office supplies	9,805.01	3,994.82
Costs for internet services	496.35	108.00
Cost for official lunch	2,515.65	217.00
Vehicle maintenance and insurance	2,213.15	-
Other expenses	1,418.30	1,119.18
Travel Expenses-ticket	464.00	-
Total	25,394.56	9,440.46

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
for the year ended 31 December 2019
(in EUR, unless otherwise stated)

10. Expenditures by project part

The expenditures by Project Parts are as follows:

Parts	Grants	Goods	Consult. Services	Training	IOC	Total 31 December 2019	Total Year ended on December 31, 2018
Part A							
Enhancing business environment and export readiness	-	61,469.20	75,363.22	3,852.73	9,082.54	149,767.49	9,045.64
Subcomp.1.1 Supporting Internat. recognition of NQI	-	-	33,515.40	2,329.94	-	35,845.34	5,617.24
Subcomp.1.2 Supporting SMEs to improve export readiness	-	1,769.20	43,391.25	1,522.79	7,904.11	54,587.35	3,428.40
Subcomp.1.3 Reforming the business inspection system	-	59,700.00	-	-	-	59,700.00	-
Part B							
Project Implementation and Coordination	-	4,259.00	52,342.13	3,224.12	17,490.65	77,315.90	32,481.33
Total		65,728.20	129,248.78	7,076.85	25,394.46	227,448.39	41,526.97

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit number 6035 - XK)

(P152881)

Statement of cumulative expenditures withdrawal schedule

For the period from 18 May 2018 (inception date) to ended 31 December 2019

(Supplementary schedule to the Annual Financial Statements)

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit No. 6035 - XK)

Statement of cumulative expenditures withdrawal schedule

For the period from 18 May 2018 (inception date) to ended 31 December 2019
(in EUR, unless otherwise stated)


IDA credit No. 6035-XK

Withdrawal application	Type of application	Appl. Pym. Amt	Disbursed	Civil works	Goods	Training	Consultant services	Technical services	Incremental Costs	SOE	Deducted	Date received	Value date
CERP/01	Reimbursement	141,592.20	-	-	50,493.00	9,204.78	56,115.3	-	25,779.16	-	-	18-Jun-2019	02-Jul-2019
Total reimbursement		141,592.20	-	-	50,493.00	9,204.78	56,115.3	-	25,779.16	-	-		


Gazmend MEJZINI
Project Coordinator


Adile OSMANI
Financial Management Officer

Shtojca III: Letër konfirmimi

	
Republika e Kosovës Republika Kosova-Republic of Kosovo <i>Qeveria –Vlada-Government</i> <i>Ministria Tregtisë dhe Industrisë-Ministarstvo Trgovine i Industrije-Ministry of Trade and Industry</i> <i>Kabineti i Ministrat –Kabinet Ministra-Cabinet of the Minister</i>	
Prishtinë 06.08.2020	
LETËR E KONFIRMIMIT	
Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2019 dhe për zbatimin e rekomandimeve	
Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit	
Të nderuar,	
Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:	
<ul style="list-style-type: none">• kam pranuar draft raportin dhe letër menaxhmentin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare për qëllime të veçanta për projektin “Konkurreshmëria dhe gatishmëria për eksport”, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);• pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe• brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.	
Veseli KRASNIQI Ministër	